

DIVADELNÍ TŘEBÍČ 5

ZPRAVODAJ XI. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO
A HUDEBNÍHO DIVADLA

KVĚTEN 2002

Na shledanou na divadelní přehlídce FEMAD Poděbrady / Divadelní Třebíč v r. 2003

Protože odborné hodnocení přehlídky určitě provedou jiní, chtěl bych poděkovat především všem souborům za zajímavá a inspirativní představení. Dále všem těm, kteří sice nebyli vidět na prknech, která znamenají svět, ale pro zdárný průběh obou přehlídek byli naprosto nepostradatelní – to je všem pracovníkům Kulturního a informačního centra Poděbrady, souboru Jiří Poděbrady a pracovníkům Městského kulturního střediska Třebíč. Jejich práce mnohdy nebyla jednoduchá, neboť například v Třebíči několikrát během přehlídky přestavovali celý sál. Obdivuji pana profesora Císaře a jeho odbornou kumpanii, že vydrželi celou dobu svěží a vyčerpávající maratón představení objektivně posuzovali, a tím umožňovali reflexi výsledků práce všech souborů. Chtěl bych poděkovat i přírodě za to, že letošní Femad i Divadelní Třebíč byly skutečně rozzářené a prosluněné, což samozřejmě mělo vliv na dobrou náladu všech účastníků. Potěšujícím jevem byla zvyšující se návštěvnost Poděbradáků i Třebíčáků na představeních.

Děkuji i redakcím přehlídkových zpravodajů, kteří přehlídky strávili ve skutečném fofru, ale přesto zpravodaje měly výbornou úroveň. Tady musím konstatovat, že zvláště ten trebičský byl letos vydařený. Chtěl bych poděkovat i starostům obou měst, že nad přehlídkami převzali záštitu, a že se zúčastnili zahájení i ukončení.

Už se praší za divadelní károu

V úvodním slově trebičského zpravodaje jsem si přál, aby divadelní múza líbala ochotné ochotníky na jejich čela. A podle toho, co jsme viděli na jevištích, myslím si, že letos nebyla vůbec skoupá, ba naopak. Takže si jenom lze přát, aby ji její letošní štědrost vydržela i pro léta příští. Vám všem, divadelní kolegové, přeji šťastnou cestu domů. A příští rok určitě na shledanou.

Váš prezident Jarda Dejl

VOLÁNÍ PO OBEZŘETNOSTI A ODPOVĚDNOSTI

Desátý ročník národní přehlídky amatérského a činoherního a hudebního divadla v roce 2001 rozevřel svou náruč pro daleko větší počet souborů a jejich inscenací (z dvanácti na jednadvaacet). Stalo se tak otevřením poděbradského FEMADu jmenovaným druhým divadla. Letos se tato možnost opakovala a se stejným počtem hracích míst se počítá i do následujících ročníků přehlídky. Tato skutečnost přinesla nejméně dva efekty. Jeden je nepochybně pozitivní, neboť skýtá možnost prezentace a konfrontace dostatečného počtu inscenací, a prostřednictvím rozborových seminářů rozšiřuje i vzdělávací funkci přehlídky. Druhý efekt vykazuje opačné znaménko a nechceme-li ho označit jako vysloveně negativní, musíme připustit, že je nejméně neefektivní a vyvstává jako problém k řešení.

O co jde. Jde o to, že rozšířený počet hracích míst vede odborné poroty krajových přehlídek k méně obezřetným rozhodnutím o tom, co nominují či doporučují na národní přehlídku. A tak

se například v r. 2002 stalo, že jsme v programu FEMADu Poděbrady / Divadelní Třebíče viděli inscenace, které by při optimální velikosti okřídleny nebyly na půdu národní přehlídky vyzdviženy. Jejich, dle mého soudu, nepatřičné zařazení do programu přehlídky, která by měla předvést to nej kvalitnější a nej inspirativnější, má několik příčin. Tou hlavní je nekompetentnost odborných porot či nerespektování měřítek úrovně národní přehlídky, a to ať z neznalosti či z populismu. K tomu se namnoze pojí nedostatečná a zkreslující písemná i ústní hodnocení těchto porot, která jsou předkládána programové radě.

O kom konkrétně mluvím. V prvním případě o Studeneckém Harlekýnu, který uplatnil tři doporučení. Jedno z nich bylo realizováno, a to inscenace souboru SPDiNa, gymnázia Orlová. A pořad se točí aneb Dekameron autorek Hany Steberové a Jany Lukšové. Doporučení uplatnila porota ve složení: Miroslav Dědic, Ludmila Goldová, Petr Jedlička, Jan Krulíkovský, Stani-

slav Macek a Iveta Vavrošová. Tento kolektiv nepomohl svým rozhodnutím ani souboru z Orlové a už vůbec ne smyslu národní přehlídky.

Nenapadá mne v tuto chvíli jaké mechanismy uplatnit v propozicích přehlídky, aby se podobná situace neopakovala. M. Dědic a J. Krulíkovský znají měřítka národní přehlídky a přeci se stalo, co se stalo. Nezbyvá asi, než volat po obezřetnosti a odpovědnosti krajských porot a programové rady. A to nejen pokud jde o vážení návrhů, ale i pokud jde o působení na soubory, neboť taková nepatřičná účast může znamenat i konec práce souboru. Takovou zkušenost mám. Porota národní přehlídky nemůže měřit různými metry a musí pojmenovat co viděla objektivně a srovnatelně u všech souborů a jejich inscenací. Jmenoval jsem jen nejkřiklavější příklad. Otazník nad oprávněností účasti se klene i nad dalšími inscenacemi. Týká se to všech, kterým je svěřena odpovědnost za výběr. Jedu v tom taky

Milan Strotzer

DS De Facto Mimo JIHLAVA
Verena Kanaan
**DRAHOUŠEK
ANNA**

S Nezávislým divadelním studiem De Facto Mimo z Jihlavy jsme se na letošní přehlídce setkali už podruhé - tentokrát v inscenaci hry Vereny Kanaan Drahoušek Anna. Tato hra pro dvě herečky je zvláštní v tom, že je to vlastně jakési monodrama na druhou - nikdy nedojde k vzájemnému dialogu (nepočítáme-li závěrečný dialog živé Anny s mrtvou Paní). Sledujeme postupně odlišný pohled na stejné situace. Hra je aktuální sondou do duše dvou rozdílných žen - především pak do duše a myšlení ženy z nižší společenské vrstvy, z níž služka Anna pochází. V samotném závěru, po smrti Paní, se pokouší hledat stopy a příčiny, jak a proč k tomu všemu došlo a ono závěrečné poučení působí poněkud přilepeně. Dovedeme si představit, že by hra skončila smrtí Paní - ony dva nezávisle vedené monology, dvě strany jedné mince, dva pohledy na společný život z úhlu představitelky různých společenských úrovní, jsou samy o sobě dostatečně silnou výpovědí o současném stavu společnosti.

S tímto problémem lomícího se závěru si jihlavští tak docela neporadili a tak je celkové vyznění inscenace poněkud oslabeno. Nejsilnější je inscenace v první části monodramatu Anny v podání Evy Čurdové. Je to patrné i proto, že prostředí z něhož postava pochází je tvůrcům inscenace nejbližší, protože s ním mají nejvíce zkušeností. Eva Čurdová je skvělá tam, kde může být autentická - pak dokáže přesně dávkovat pauzy, pointovat vtipy a je skutečně potěšením ji sledovat. Závěrečný monolog nad mrtvou Paní však vyžaduje dramatické jednání a tam už se jí daří méně. Monolog Paní - herečky - je méně vděčný zřejmě z důvodu, že už samotné autorce je proletářský svět bližší. Postava herečky je proto mnohem více karikovaná než životnější služka. Přesto můžeme konstatovat, že si s ní Květa Přibyllová poradila na solidní úrovni.

Takže nezbyvá než zopakovat již výše napsané: škoda přebytečného závěru. I tak jsme však viděli představení, které nás oslovilo i pobavilo.

ex

DK Jirásek Česká Lipa
František Zborník
**NA DRUHÉ
STRANĚ ŘEKY**

Divadelní klub Jirásek z České Lípy nastudoval původní hru Františka Zborníka Na druhé straně řeky v režii autora. Zatímco literární předloha, kterou se Zborník nechal inspirovat, vypráví především o životě Indiánů v britské kolonii v polovině 20. století, jeho divadelní hra má

několik rovin a vrstev a ne všechny pak v inscenaci fungují stejně srozumitelně a silně. Je tam rovina vztahu biskupa a mladého katolického kněze, je tam rovina vyprávění orlů, je tam život Indiánů a konfrontace dvou rozdílných kultur. Tato konfrontace je v inscenaci nejzřetelnější, patrně jak proto, že je nejsuggestivněji udělaná ve vizuální, výtvarné složce, tak i proto, že se setkáváme se zajímavými lidskými příběhy a osudy (například výborný příběh Billa nebo učitele). Silná je více tam, kde funguje dramatická situace, než tam, kde jde jen o zdoluhavé vyprávění. Rovina orlů začíná zajímavě už tím, že mají lidské vlastnosti a při komentování budují svoje hnízdo. Pak se tohle najednou vytrácí a fungují už jen jako jakýsi chór až k závěrečnému nasazení masky. Měli bychom přechíst, že vlastně od počátku vyprávějí příběh, jehož konec znají a osudově ukončí (uvolní lavinu, která faráře pohřbí). Ale nepřečteme to. Také si klademe otázku, jak vlastně funguje vztah mezi biskupem a farářem. Biskup jej posílá mezi Indiány, protože ví, že je na smrt nemocný a mnoho života mu nezbyvá - tak aby jej prožil naplno, aby se dostal blíž k jeho kořenům. Ale tahle premisa na jevišti příliš nefunguje. Naopak, dramatičtější by mohla zafungovat skutečnost, že farář o své nemoci ví a sám se rozhoduje odejít pomáhat Indiánům. A onou proměnou prostředí, oním poznáním jiné kultury, nových a vlastně elementárních životních hodnot, pomůže i sám sobě.

Zborníkův záměr byl nesporně velkolepý a účtyhodný, ale je nesnadné jej naplnit. Máme dojem, že nám chtěl touto svou hrou a inscenací sdělit úplně všechno o životě a o světě. Ale to je pro jednu inscenaci příliš velký úkol. Jsme tak zahlceni mnohosti výrazových prostředků, z nichž ne všechny jsou čitelné a ne všechny stačíme vůbec vnímat. Leccos můžeme přičíst i na vrub prostorovému řešení (ne všechno, co po-

třebujeme vidět, skutečně každý divák vidí). Pokud si přečteme scénář, pak zjistíme, že má Zborník jasnou představu, kam chce směřovat, ale že je velmi složité převést všechny předepsané obrazy na scénu. Napadlo nás, že by podle jeho scénáře mohl vzniknout zajímavý film.

ex

Dividýlko Slaný
Jiří Šíma na motivy Woody Allena
**BEDŘICH RADĚJI
JÓDLUJE**

Dividýlko Slaný přivezlo do Třebíče inscenaci nazvanou Bedřich raději jódluje. Předloha je dílem Jiřího Šímy a vznikla velmi volně na motivy Woodyho Allena. Útvar, který jsme viděli, dovoluje v podstatě všechno a nelze jej někde zařadit či analyzovat a přesně pojmenovat. Je to fenomén neurčitého tvaru a podoby, který můžeme nebo nemusíme přijmout. Valí se na nás proud fórů - tu lepších, tu horších. Místy se od srdce zasmějeme, jindy zase koukáme na hodinky, protože metráž představení je vzhledem k

jeho formě a kolísavé úrovni nápadů poněkud dlouhá. Líbí se nám úvodní scéna v supermarketu (připomeňme například vyjíždění a zajiždění po pohyblivých schodech), oceňujeme hudebně taneční provedení operace, rumba koule, Zeleňého Raula, Micky Mouse... Komika Dividýlka je drastická, bez „odlehčení“ chaplinovského pohlazení.

Co ovšem nejvíc fascinuje, je skutečnost, že pro realizaci sebesmyslnějšího nápadu jsou schopni obětovat vše, věnovat důkladnou přípravu jeho technicky dokonalému provedení (vybavme si například kolo v různých situacích). Tato dokonalost dominuje nad určitou „pokleslostí“ některých fórů. Takže nehledáme-li v inscenaci hluboké myšlenky a jsme-li schopni ocenit (alespoň místy) jejich kutilství a drastický humor i nasazení, s nímž do věci jdou, můžeme se (alespoň chvílemi) zasmát a pobavit.

ex

Morální oceňování amatérů „Zlatý odznak J.K. Tyla“

Začalo to na Jiráskově Hronově 2000. Tehdy se poprvé sešli zástupci amatérských divadelních organizací za účelem sladění své činnosti a tam se také objevil návrh na morální oceňování významných osobností ze široké obce

amatérské. Celý rok pak trvalo než vznikl „paragrafovaný“ návrh statutárního charakteru. Uskutecnila se ještě řada dalších jednání zainteresovaných organizací, aby nakonec v březnu 2002 byl Statut morálního oceňování „ZLATÝ ODZNAK J.K.TYLA“ podepsán. Zakládajícími organizacemi této dohody jsou:

- Česká obec sokolská – vzdělávací odbor se sídlem v Praze
- Divadelní centrum Podbeskydí se sídlem ve Frýdku –Místku
- Svaz českých divadelních ochotníků se sídlem v Praze
- Svaz českých divadelních ochotníků –Skupina amatérských loutkářů se sídlem v Praze
- Tělovýchovná jednota OREL se sídlem v Brně
- Volné sdružení východočeských divadelníků se sídlem v Hradci Králové

Smyslem dohody o morálním oceňování, tedy bez hmotné či finanční ceny, je společně ocenit

mimořádné zásluhy jednotlivců o amatérské divadlo, neboť zúčastnění považují za vhodné rozšířit možnosti oceňování příslušných občanských aktivit a to na celostátní úrovni. Při tom nejsou dotčena oceňování, která jsou interni záležitostí, jednotlivých přistoupených organizací. Výběr osobností pro oceňování provádí ti, kteří ke Statutu přistoupili, případně ještě přistoupí a to v celé šíři oborů a žánrů, jimiž se amatérské divadlo zabývá. Jde o divadlo činoherní, loutkové, hudební, pantomimu a pohybové divadlo, umělecký přednes a divadlo poezie.

Morální ocenění, udělované každý rok, na základě mimořádných zásluh o amatérské divadlo příslušného oboru či oborů, může být uděleno občanu staršímu 15 let, pro něhož činnost v daném oboru není hlavním zdrojem příjmů. Morální ocenění je otevřeno tedy jak pro čisté amatéry, tak pro eventuelní profesionální spolupracovníky či poradce.

Návrhy podávají písemně občanská sdružení, která přistoupila ke Statutu a to v určeném uvedení dílčích zdůvodnění včetně potřebných identifikací. Zúčastněná organizace má právo každoročně navrhnout maximálně 3 osobnosti, po uvažlivém projednání návrhu uvnitř svého sdružení. Rozhodujícím orgánem pro udělení morálního ocenění je komise, která je složena po 1 členu z každé přistoupené organizace. Členství v komisi je čestnou funkcí.

Návrhy budou každoročně shromažďovány do 31. března, aby v měsíci dubnu byly v komisi projednány a vyhlášeny k 1. květnu každého roku. Příslušným místem zveřejňování vyhlášení i udělení morálního ocenění budou stránky Amatérské scény či d'ARTAMANu. V letošním roce se komise poprvé sejde v dubnu, aby také zvolila své statutární zástupce.

Předávání ocenění by se mělo uskutečňovat slavnostně při příležitosti konání významných národních přehlídek, či jim na roveň postavených akcí toho kterého divadelního oboru. To samozřejmě bez dohody s pořadatelem nepůjde.

Morální oceňování spočívá v příslušném diplomu, písemném stvrzení o udělení a drobného odznáčku ze „žlutého kovu“ s iniciály JKT a stylizovanou podobiznou Tylovou.

Doufám, že se podaří Statut zlatého odznaku J.K. Tyla uveřejnit v Amatérské scéně či d'ARTAMANu, aby pokud možno nejširší amatérská divadelní veřejnost o něm byla informována. Nedá se předpokládat, že naše oceňování dosáhnou oskarové proslulosti, ale v každém případě ti, kteří budou jeho nositeli, si zaslouží naši úcty a uznání.

Dušan Zakopal
místopředseda SČDO
prozatimně pověřený
agendou „Zlatého odznaku“

ZLATÉ ODZNAKY SČDO

U příležitosti XII. konference SČDO, která se konala 20. dubna 2002, udělilo předsednictvo SČDO několika zasloužilým ochotníkům - činohercům a loutkářům - zlaté odznaky své organizace. Dvěma z nich bude diplom s odznakem předán při slavnostním zakončení Divadelní Třebíče 2002.

Ocenění bylo uděleno MUDr. Miloši Blahovi, principálovi třebíčského loutkářského souboru Zdravíčko a vedoucímu souboru, režisérovi a herci Jaroslavu Bilkovi z Nového Veselí na Žďársku.

Oběma vyznamenaným srdečně blahopřejeme.

VáM.

U P O Z O R N Ě N Í

PRO JEDLÍKY, HLADOVCE A OTESÁNKY

V neděli ráno bude snídaně podávána jinde a jinak – vlastníci stravenek se dostaví do štábu přehlídky, kde jim bude vydán balíček s kaloricky vydatným jídlem, které si budou moci zkonsumovat na místě a v čase, jež jim budou vyhovovat. Občerstvení v tekuté formě si pak budou muset zajistit sami (oba divadelní bufety jim budou k dispozici).

PRO DIVADELNÍKY

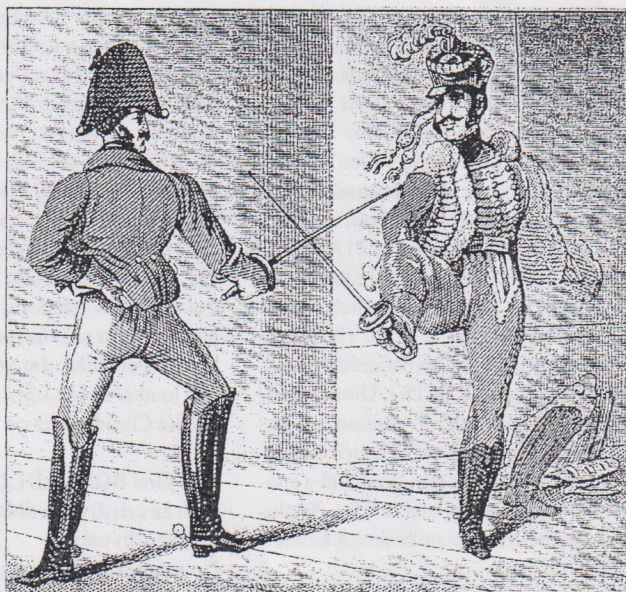
Chcete se dovědět něco víc o amatérském divadle?

Chcete mít stále čerstvé informace o tom, co se kde v této oblasti děje?

Navštěvujte pravidelně internetové stránky ARTAMA:

<http://www.ipos.cz>

U P O Z O R N Ě N Í

Srozumitelnost není překážkou chytrosti

H E S L O D N E

První nositelé ZLATÉHO ODZNAKU J.K. TYLA

Dne 25. dubna t.r. se sešla komise pro udělování morálního ocenění Zlatého odznaku J.K.Tyla. Na svém ustavujícím jednání zvolila předsedou komise Dušana Zakopala (SČDO) a místopředsedkyní Naďu Gregarovou (VSVD). Také pověřila SČDO funkci správce Zlatého odznaku J.K.Tyla.

Na základě předložených písemných návrhů zúčastněných organizací rozhodla udělit Zlaté odznaky J.K.Tyla v roce 2002 těmto amatérským divadelníkům:

Z České obce sokolské: **VÁCLAVU SHRBNĚMU** (nar. 1924) herci a režisérovi ochotnického divadla v Toušeni a Čelákovících, za dlouholetou obětavou práci pro ochotnické divadlo. Václav Shrbený vystupoval v desítkách rolí v souboru TJ Sokol v Toušeni a DS Tyl v Čelákovících. Sám režíroval a zasloužil se o obnovení DS v Toušeni po r. 1989 s mladými lidmi. Také recitoval na četných literárních večerech. Nezapomenutelnou rolí je jeho Trepifajxl (Dalskabáty, hřišná ves) a Rudolf II. (Rudolfinské nocturno). Obětavou péčí o mladé herce a technický provoz sokolského divadla se stal uznávaným vzorem, daleko přesahující význam regionu. Roku 1999 obdržel Čestné uznání Amatérské divadelní asociace.

Z Divadelního centra Podbeskydí **STANISLAVU MACKOVI** (nar. 1924), dlouholetému režisérovi ochotnického souboru ve Studénce, za mimořádné zásluhy o amatérské divadlo v Podbeskydí.

Stanislav Macek je také scénografem řady inscenací, neúnavným porotcem, pedagogem dramatického oboru ZUŠ ve Studénce a spoluzakladatelem Divadelního centra Podbeskydí a jeho sekretářem. Je také autorem Malého divadelního slovníku naučného a kronikářem ochotnického hnutí na Novjičínsku, spolupracovník Místopisu českého amatérského divadla.

Ze Svazu českých divadelních ochotníků **VLASTIMILU ONDRÁČKOVI** (nar. 1929), herci, režisérovi souboru D3 Karlovy Vary, vedoucí osobnosti SČDO, za dlouholetou a příkladnou tvůrčí a organizační práci pro amatérské divadlo ČR.

Vlastimil Ondráček v div. souboru D3 od roku 1962 připravil téměř 20 inscenací (některé i scénograficky) z nichž se pár objevilo i na Jiráskově Hronově (1982: Třináct vůní; 1990: Hodina mezi psem a vlkem). Soubor pod jeho vedením patřil v 70. a 80. letech minulého století ke špičce amatérského divadla. Je vůdčí osobností amatérských aktivit v západočeském kraji i ústředních orgánů SČDO a řady komisí (AITA/ IATA, grantová komise MK ČR, místopředseda OR ARTAMA a další). Je nositel nejvyšších ocenění SČDO : čestné členství a Zlatý Harlekýn. Podílel se organizačně na celostátních národních přehlídkách: Pohárek SČDO, Divadlo jednoho herce, KDP venkovských souborů ve Výsokém n. Jizerou, jednoaktovky v Holicích a dalších. Je soustavným iniciátorem kontaktů a spolupráce amatérských organizací v ČR. Spolupracoval při tvorbě Místopisu českého amatérského divadla.

Ze Svazu českých divadelních ochotníků **JOSEFU DOLEŽALOVÍ** (1924) herci, režisérovi, porotci i funkcionáři SČDO ze souboru K. Čapek Děčín, za celoživotní práci pro amatérské divadlo.

Josef Doležal se ochotnickému divadlu, v počátku loutkovému, věnuje od dětských let. Zprvu ve Vidni, později v Ostravě-Vítkovicích. Hrál, psal, dramatisoval a režíroval už jako sedmnáctiletý. Pro veřejné vystupování a za ilegální protihitlerovskou činnost byl uvězněn a prošel několika koncentračními tábory. Po osvobození se opět věnoval divadlu a zakotvil v Děčíně. Zde nastudoval nespočet inscenací s řadou souborů (odhad 100) v nichž z poloviny také hrál. Je spoluzakladatelem SČDO a v období 1990-1999 vykonával funkci jeho předsedy. Obdržel řadu ocenění za uměleckou tvořivost a za organizační činnost: čestný člen SČDO, nositel ceny Lothara Sedláka za celoživotní práci pro amatérské divadlo a jiné. Je aktivně činný dodnes, vyhrál pohárek SČDO v dialogu, režíruje a pracuje v řadě porot regionálních přehlídek. Spolupracoval při sestavě Místopisu českého amatérského divadla.

Ze Svazu českých divadelních ochotníků **JIRÍMU BUŠINOVÍ** (1928) členu výboru Boskovického divadla, okr. Blansko, za obětavou dlouholetou práci pro amatérské divadlo.

Jiří Bušina v souboru působí od r. 1947, v letech 1975-1998 byl jeho předsedou, dnes má na starost technickou stránku inscenací. V SČDO pracuje od jeho vzniku, v oblastním předsednictvu Jižní Moravy již několik volebních období vykonával funkci hospodáře, v předsednictvu SČDO je předsedou revizní komise. Je činný i v dalších kulturních organizacích města i oblasti. O historii ochotnického divadla na Boskovicku vydal samostatnou publikaci. Spolupracoval při vydání Místopisu českého amatérského divadla. Je nositelem Zlatého odznaku SČDO.

Z SČDO za skupinu amatérských loutkářů **FRANTIŠKU PÍSKOVI** (1917) režisérovi loutkového divadla z Brna za dlouholetou výraznou organizační a režisérskou práci v loutkovém divadle.

František Písek začal s loutkovým divadlem v r. 1947 v LS při sdružení rodičů a přátel školy jako režisér a muzikant. Později v souboru Jitřenka - 25 inscenací na loutkářské Chrudimí v jeho režii. Po celé aktivní období pracoval i s dětským souborem. Prosazoval a usiloval o iluzivní loutkové divadlo s dílčími moderními prvky, nasměrované především na děti.

Jeho nejúspěšnější inscenace: Posvěcení v Hudlích (1982) byla výsledkem jeho spolupráce s výtvarníkem Zdeňkem Juřenou. Se souborem Jitřenka Brno vystupoval se svými inscenacemi na přehlídkách u nás i na festivalech v zahraničí. Loutkovému divadlu věnoval veškerý svůj volný čas, učil loutkářství na LŠU. Spoluutvářel profil Loutkářské Chrudimí již od prvního ročníku.

Z TJ Orel **BOHUMILU MATULOVÍ** in memoriam za celoživotní obětavou práci na poli ochotnického divadla.

Bohumil Matula jako učitel působil na školách severní Moravy (Kopřivnice aj.), věnoval se kulturním aktivitám, recitaci, ochotnickému di-

vadlu, pečoval o začínající talenty, organizoval soutěže. Po zastavení činnosti Orla v r. 1948 se věnoval hlavně ochotnickému divadlu. Stal se zakládajícím členem SČDO, funkcionářem jeho předsednictva v Praze a v brněnské oblasti. Po obnovení činnosti Orla v r. 1990 stal se předsedou ústřední kulturní rady, vedl divadelní dílny a organizoval soutěže: Svatováclavská réva - dnes memoriál B. Matuly v Lubině a Orelský doušek a publikoval o ochotnickém divadle. Významně se podílel na vzniku nových orelských divadelních souborů.

Z Volného sdružení východočeských divadelníků (VSVD) **JAROSLAVĚ NOHEJLOVĚ** (1914) herečce a režisérce z DS Karosa Výsoke Mýto za celoživotní věrnost ochotnickému divadlu.

Jaroslava Nohejlová sehrála velké množství rozličných rolí v lidové scéně, později v souboru Karosa Výsoke Mýto. Režirovat začala až v důchodu (Brouk v hlavě, Loupežníci na Chlumu apd.), k amatérskému divadlu přivedla nespočet mladých lidí. Aktivní v ochotnickém divadle zůstala i ve vysokém věku.

Z VSVD **JARMILĚ DAŇKOVĚ** (1921) herečce a režisérce DS z Luže, za celoživotní věrnost ochotnickému divadlu.

Jarmila Daňková se v ochotnickém divadle objevila již jako dítě, lásku k němu zdědila po rodičích. Svůj vrozený talent prosadila nejen v divadelních rolích (Klášková, Matka z Bílé nemoci, Plajznerka z Dalskabát apod.) ale také jako přednášečka poezie i prózy. Úspěšně i režírovala a stala se uznávanou osobností lužského souboru.

Z VSVD **JANU MERTOVI** (1927), režisérovi, autorovi a kritikovi z Hradce Králové, za dlouholetý podíl na rozvoji amatérského divadelnictví ve východočeském regionu.

Jan Merta převážnou část svého života věnoval amatérskému divadlu, především loutkám. Patří k nejvýznamnějším osobnostem, které pomáhaly formovat amatérské divadelnictví východočeského regionu. Zakládající člen VSVD a také jeho dlouholetý předseda. Jako člen redakční rady Hromady napsal desítky článků, reflexí, recenzí na ochotnickou činnost. Citlivý kritik a porotce řady přehlídek a soutěží.

Komise rozhodla, že **ZLATÉ ODZNAKY J.K.TYLA** nositelům budou slavnostně předány u příležitosti vrcholových přehlídek - Loutkářská Chrudim, Jiráskův Hronov či při významných lokálních akcích po dohodě s pořadateli a navrhující organizací.

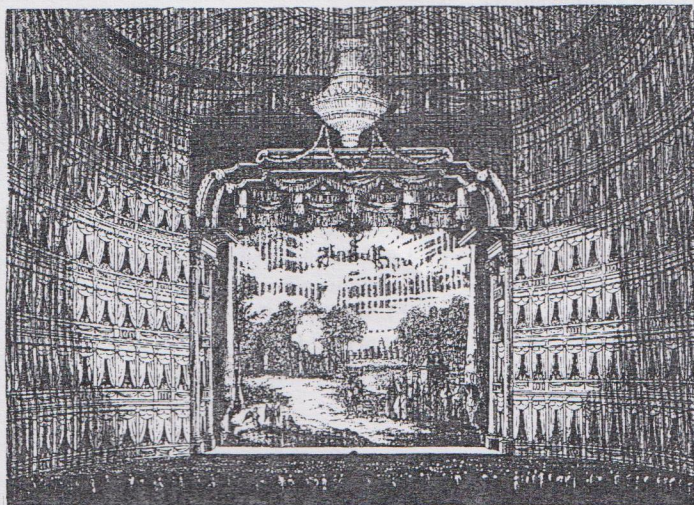
Ocenění vedle "odznáček" ze žlutého kovu obdrží i příslušný diplom stvrzující nositelství ZLATÉHO ODZNAKU J.K.TYLA.

Pro rok 2003 budou podmínky podávání návrhů na ocenění osobností amatérského divadla vyhlášeny v čísle 6 Amatérské scény v r. 2002.

Všem nositelům patří naše poděkování a úcta.

Dušan Zakopal
předseda komise pro
udělování ZO JKT

72. JIRÁSKŮV HRONOV a jeho Klub (nejen) mladých divadelníků

Chcete-li navštívit letošní Jiráskův Hronov a prožít jej aktivně ve společnosti lidí spřízněných zájmem o divadlo, vezměte do rukou tužku a diář, zatrhněte si v něm 1. - 10. srpen 2002 a připojte heslo: **Klub (nejen) mladých divadelníků JH.**

Klub (nejen) mladých divadelníků bude pracovat v těchto skupinách - seminářích a dílnách:

A (jako Abeceda)

Lektor: **Václav Špirit**, pedagog a režisér divadla Gut & Edel z německého Lörachu, kdysi působící jako režisér souboru Tyl v Říčanech a metodik pro divadlo ve Středočeském kraji.

Základní abeceda divadla

Seminář je určen především začínajícím divadelníkům. Seznámíte se v něm tak říkajíc na vlastním těle a na konkrétním „materiálu“ divadelních představení, která skýtá program JH, se základy divadelní práce

D (jako Dramaturgie)

Lektor: **prof. Miloslav Klíma**, dramaturg, pedagog DAMU Praha.

Dramaturgicko – inscenační seminář

Seminář je určen především stávajícím či budoucím režisérům amatérských divadelních souborů, neboť na nich v neprofesionální oblasti divadla spočívá práce. Hlavním prostředkem k tomu bude lektorem řízená seminární práce, tj. dramaturgická příprava inscenace na základě textu Fritze Grillparzera „Sen jako život“.

DK (Diskusní klub)

Moderátor: **Josef Brůček**, vedoucí, autor, režisér a herec loutkářského souboru Tatramani Sudoměřice u Bechyně, vedoucí KD v Bechyni a organizátor mnoha divadelních přehlídek.

Odborné zázemí: střídavě členové lektorského týmu Problémového

Diskusní klub

Diskusní klub bude příležitostí diskutovat o inscenacích uvedených v základním programu JH. Bude volně přístupný účastníkům festivalu.

J (jako Jevištňí řeč)

Lektorka: **Regina Szymiková**, herečka, pedagožka hlasové a mluvní výchovy DAMU a Konzervatoře v Praze.

Jevištňí řeč

Posluchači tohoto semináře, vedeného jednou z našich předních pedagožek hlasové výchovy, se budete věnovat praktickým dechovým, artikulačním, hlasovým a rezonančním cvičením.

K (jako kompozice)

Lektor: **Mgr. Aleš Bergman, Ph.D.**, divadelní vědec, režisér a pedagog DAMU Praha a JAMU v Brně.

Otázky kompozice jevištního dění

Práce v semináři bude věnována odhalování kompozičních principů a postupů při vytváření a rozvíjení jevištního dění. Předpokladem musí být aktivní přístup seminaristů v oblasti autorsko-herecké, proto není vhodný pro úplné divadelní začátečníky.

KS (Kurz scénografie)

Lektoři: **MgA. David Bazika** (vedoucí lektor kurzu), scénograf a architekt, **Mgr. Pavel Purkrábek**, scénograf a **Marie Rašková**, kostýmní výtvarnice.

Kurz scénografie

Třetí soustředění posluchačů dlouhodobého vzdělávacího projektu, jehož cílem je vybavit posluchače základními poznatky a dovednostmi pro práci scénografa.

N (jako Nonverbální)

Lektoři: **Régis Duqué**, spoluzakladatel Imaginárního divadla v Bruselu a jeho režisér a **Cédric Juliens**, herec Imaginárního divadla, lektor a porotce amatérského divadla v Belgii a Francii.

Nonverbální komunikace

Dílňa je určena jak hercům, tak především režisérům. Jejich posláním bude seznámení se s hereckými prostředky a technikami, zejména mimoslovní komunikace, jimiž lze vytvořit na scéně dramatickou situaci. Dílna bude vedena ve francouzském jazyce. Počítá se s tlumočením.

P (jako Pantomima)

Lektor: **Michal Dufek**, mim a herec (Graham Pantomime), choreograf, pedagog jevištního pohybu. Michal Dufek je žákem Ladislava Fialky, hostoval v jeho souboru, ale také ve Studiu Gag Borise Hybnera, v současnosti náleží k představitelům moderní české pantomimy, speciálně v žánru imaginární a imaginativní pantomimy.

Pantomima

Dílna Michala Dufka uvede zájemce do tajů klasické i moderní pantomimy.

R (jako Režie)

Lektor: **Rudolf Felzmann**, ředitel Městského divadla v Děčíně, režisér a pedagog.

Základy divadelní režie

Seminář je určen především stávajícím i budoucím režisérům a dalším tvůrčím osobnostem divadelních souborů.

S (jako Situace)

Lektor: **Mgr. Milan Schejbal**, dramaturg a režisér, umělecký šéf divadla ABC v Praze a pedagog DAMU Praha; asistentka: **Denisa Nová**, herečka Dejvického divadla v Praze.

Jevištňí realizace dramatické situace

Seminář je určen jak pro herce, tak pro režiséry. Ti druzí by v něm rozhodně neměli chybět. Centrem pozornosti bude spolupráce herce a režiséra při budování dramatické situace.

T (jako Tvorba)

Lektoři: **Pavel Fiala**, divadelní autor a režisér a **Jarmila Černíková-Drobná**, divadelní vědec a dramaturg. Asistent: **Roman Mařík**, režisér, herec ŠOS Prachatice a organizátor TAAT.

TAAT 2002

(Tvůrčí ateliér autorské tvorby)

Smyslem semináře je rozpoznání a využití schopností, talentu a energie každého frekventanta k jeho vlastní tvůrčí práci, zaměřené na hledání a hlavně nacházení účinných uměleckých prostředků k vyjádření osobních dojmů, pocitů a postojů i názorů. Ateliér je určen především těm, kdo se zúčastňovali jeho předchozích soustředění.

PC (Problémový club)

PŘÍLEŽITOST PRO VŠECHNY NAD RÁMEC ZÁKLADNÍCH SEMINÁŘŮ A DÍLEN

Lektoři: **prof. PhDr. Jan Císař, Csc.**, vedoucí lektor PC, divadelní vědec a pedagog, vedoucí katedry teorie a kritiky DAMU Praha; **Mgr. Karol Horváth**, dramaturg Městského divadla ve Zlíně; **prof. Mgr. František Laurin**, režisér, pedagog Konzervatoře v Praze; **Mgr. Radovan Lipus**, režisér Národního divadla Moravskoslezského v Ostravě; **Mgr. Vladimír Zajíc**, dramaturg, Hradec Králové; **Doc. Mgr. Ján Zavarský**, umělecký šéf Trnavského divadla, pedagog VŠMU Bratislava a JAMU Brno - vedoucí ateliéru scénografie.

Problémový club

Živnou půdou tohoto semináře - klubu budou představení uvedená na JH. Nepůjde však o obligátní kritický rozbor inscenací tak, jak ho známe z krajových či národních přehlídek. Problémový club by měl dostát svému názvu, měl by se v něm prosadit přesahový a poznávací akcent. Problémový club bude volně přístupný a bude probíhat v odpoledních hodinách od neděle 4.8. do soboty 10.8.2002 včetně.

„Přihlášky“ viz pokračování na str. 4

PŘIHLÁŠKY

Máte-li zájem zúčastnit se letošního Jiráskova Hronova jako účastník Klubu (nejen) mladých divadelníků, vyplňte přihlášku a odešlete ji na adresu ARTAMA nejpozději do 11.6.2001. Přihlášky najdete v Amatérské scéně nebo přímo na ARTAMĚ. Podrobnější informace a odpovědi na dotazy, týkající se Klubu (nejen) mladých divadelníků při 72. Jiráskově Hronově vám poskytne dr. Milan Strotzer na tel. čísle pražské Artamy 02/ 61215684-7.

BEDŘICH RADĚJI JÓDLUJE

rozhovor s jedním
z režisérů Dividýlka
Slaný, Jaroslavem
Hložkem

Váš soubor se na Divadelní Třebíč objevuje poprvé, ale má už leccos za sebou. Můžete nám prozradit něco bližšího o vaší činnosti v minulosti?

Dividýlko bude mít v příštím roce 30. výročí své existence. V začátcích se věnovalo divadlu poezie, ale asi za rok přijalo transfúzi nové krve a začalo se orientovat na humor.

Inspirační zdroje jsme nacházeli v tehdejších divadlech malých forem a posléze jsme se pustili do vlastních autorských pokusů. Od začátku byl nejpłodnější autorem Jirka Šima.

Nejdříve to byly textapealy a písničky, a potom vznikla první autorská hra. Byla to parodie na pohádky Byli jednou dva aneb Z pohádky do pohádky. Zlomovým představením byl Status quo – s tím už jsme se dostali na přehlídky – např. poděbradský FEMAD. Pak už jsme začali uvádět premiéry vcelku pravidelně – asi tak jednou do roka – např. Jak jsem vyhrál válku. Dalším zlomovým představením byla velmi svěráčná verze Gogolova Revizora – jakýsi UrRevizor, který měl premiéru na podzim roku 1989. S touto inscenací jsme byli na Hronově a pak jsme se s ním dostali na Mezinárodní festival v norském Haldemu.

Naše hry vznikaly na základě literárních i dramatických předloh, ale vždycky s podstatným vlastním autorským podílem.

A co současnost?

V současné době máme na repertoáru Vyšetřování případu podvodného revizora (velmi volně podle Gogola), Židovský poker, což jsou dramatizace povídek E. Kishona, potom je to Perifeérie – to jsou blackouty, veselé obrázky z bahna velkoměsta. Toto představení vzniklo vlastně pro cizinu. Hráli jsme na festivalech ve Francii, Belgii, Německu, Rakousku a Slovensku – pro tento účel byla tato inscenace velmi vhodná, protože komunikuje s diváky nonverbálními prostředky.

Nejnovejší inscenaci je Bedřich raději jódluje. Pro svoje publikum čas od času připravíme, třeba na vánoce a konec sezóny, takový kabaretní happening. Chodí na nás už i děti našich původních diváků, což je pro nás velice příjemné ocenění.

Hrajete text, který napsal jeden z vašeho středu – Jiří Šima – na motivy Woodyho Allena. Byl inspiračním zdrojem konkrétní text, divadelní hra či film?

Na několika místech inscenace Bedřich raději jódluje se objeví sentence z Allenových povídek, ale spíše vycházíme z pocitů, které z Woodyho Allena máme. Pravděpodobně některé věci ještě dopíše, až zhlédne naše představení (aspoň v to doufáme).

Jste jediným divadelním souborem ve Slaném?

Ve Slaném hraje také tradiční divadelní soubor Slánská scéna, dále Dětská scéna a školní soubory – takže se dá říci, že ve Slaném je bohatý divadelní život.

Děkujeme za rozhovor.

SS

DNES

Neděle 19. května 2002

10,00 hod. Velký sál ND
Soubor AKORDY při ZUŠ Červený
Kostelec
Choreografie Blanka Šourková
POHYBOVÉ STRÍPKY

11,30 hod. Velký sál ND
Slavnostní zakončení Divadelní Třebíče
a celé národní přehlídky amatérského
činoherního a hudebního divadla
FEMAD Poděbrady/Divadelní Třebíč
s předáním ocenění a vyhlášením
výsledků včetně návrhů pro Jiráskův
Hronov

12,45 hod. Nové divadlo
Závěrečné setkání účastníků přehlídky

JEŠTE LETOS

23. – 26. 5. 2002
Šrámkův Písek

14. – 20. 6. 2002
Dětská scéna - Trutnov

19. – 22. 6. 2002
Wolkův Prostějov

29. 6. – 5. 7. 2002
Loutkářská Chrudim

16. – 25. 8. 2002
Setkání mladých amatérských divadelníků
Šumperk

ZA ROK

8.-11.5. 2003
FEMAD

14.-18.5. 2003
Divadelní Třebíč

NEDOKONČENÁ

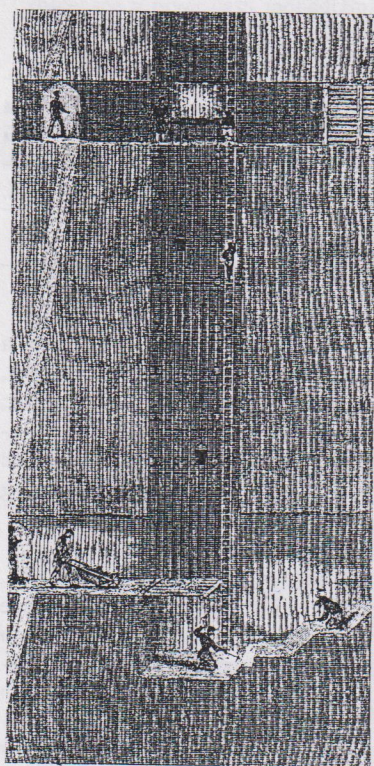
Ve včerejším Zpravodaji jsme zveřejnili pouze nedokončenou adresu internetových stránek ARTAMA. Na druhý pokus nabízíme úplné vydání:

<http://www.ipos-mk.cz/artama>

Pokud by si zařadil tiskařský šotek i dnes, nebo si nerad pamatujete internetové adresy, tak si radši najdete na některém potrálu heslo ARTAMA (ověřovali jsme SEZNAM, VOLNY, CENTRUM, ATLAS). Funguje to a budete to mít bez problémů stejně rychle.

Divadelní přehlídky v Třebíči se letos zúčastnilo celkem 922 platících diváků.

Zpravodaj XI. národní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Třebíč 2002 • Redakce: Jaroslav Kodeš, Radim Svoboda, Stanislava Štěpánková • Fotografie: Ivo Mičkal • Vydává: Městské kulturní středisko v Třebíči. Sazba: FIBOX • Náklad: 200 výtisků

HE SLO DNE
Budeme se spouštět do hlubokých těžebních jam, možná se někteří nevrátí ani nahoru.

Peruánští
indiáni –
studenti
DAMU,
kterých se
bojí profesor
Cisár